

Hotbilda-bedomning for Sveriges banker och aktuella fragor inom civilt forsvar

Magnus Jacobson
Senior radgivare, Svenska Bankforeningen
2025-05-21

Vilka är vi?

- Svenska Bankföreningen är en branschorganisation som verkar för en sund utveckling av det svenska bankväsendet.
- Bankföreningens mål är att arbeta för att förtroendet för banksektorn ökar
- Att verka för väl fungerande och konkurrensneutrala regelverk som långsiktigt stärker svensk ekonomi
- Att verka för en väl fungerande finansiell infrastruktur och hög banksäkerhet

Svenska
Bankföreningen
Finance Sweden

Medlemsbanker

Deutsche Bank

Handelsbanken

Landshypotek Bank

MedMera Bank

NOBA

Nordea

SBAB BANK

skandia:

ÅLANDSBANKEN

Associerade medlemmar

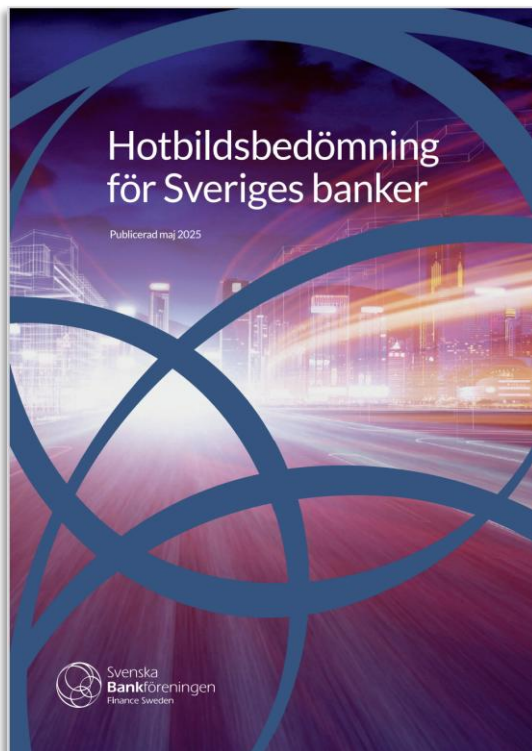

Hotbilda-bedömning för Sveriges banker

Publicerad maj 2025

Hotbilsbedömning för Sveriges banker 2025

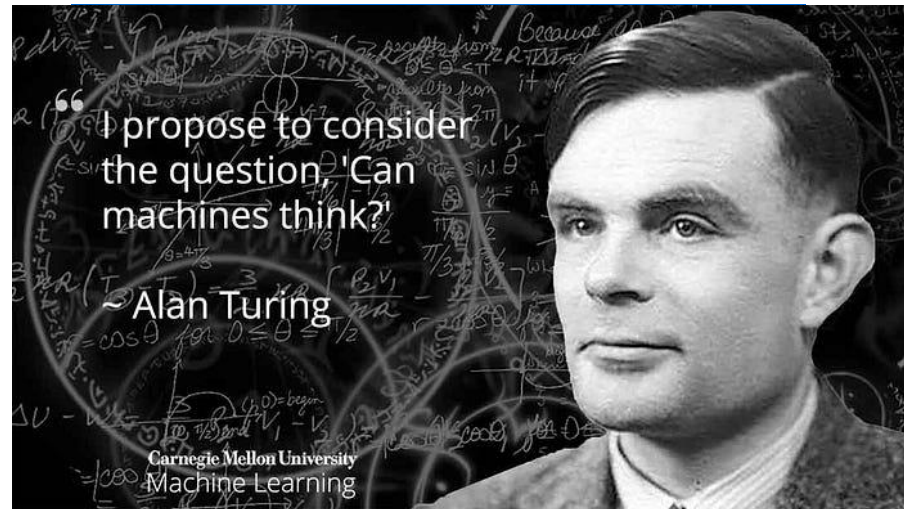
Publiceras externt med syftet att bidra till kunskap och transparens till allmänheten, staten, företagen och andra beslutsfattare.

Elva avsnitt

1. Kränkning, personhot och våld mot bankpersonal
2. Hotbilden från insiders och möjliggörare
3. Det säkerhetspolitiska läget, kontinuitet och civil beredskap
4. Informationssäkerhets- och cybersäkerhetshot
5. Bedrägerier och finansiell brottslighet
6. Penningtvätt
7. Nyttjande av företag i brottsliga syften
8. Finansiering av terrorism
9. Internationella sanktioner
10. Bank- och värdetransportrån och angrepp mot uttagsautomater
11. Utmaningarna med kontanter

Cyberhotlandskapet för Svenska banker

- 1 Ökad digitalisering av banktjänster och kanaler
= Ökad exponering mot cyberrisker
- 2 Cyberdomänen en del av slagfältet i Ukraina
- 3 Wipers, ransomware och
överbelastningsangrepp (DDoS)
- 4 Beroendet av kritisk infrastruktur
- 5 Cyberrisker i leverantörsledet, zero-days
- 6 AI och deep fakes

Stärkt krishantering vid stora cyberangrepp

STÄRKT KRISHANTERING

- Tillse att **Riksbanken** får i uppdrag att snarast **etablera funktionen för krishantering** vid allvarliga driftstörningar i den finansiella sektorns digitala infrastruktur.
- Tillse att Riksbanken får i uppdrag att tillsammans med Nationellt cybersäkerhetscenter, **definiera tydliga roller och ansvar för funktionen gentemot centret, CERT-SE och FRA**, för krishantering och stödjande åtgärder vid cyberangrepp mot samhällsviktig finansiell verksamhet.
- Tillse att Riksbanken, med stöd av NCSC, CERT-SE och FRA, får i uppdrag att **etablera konkreta stödjande åtgärder till verksamhetsutövare av samhällsviktig finansiell verksamhet** vid omfattande cyberangrepp.

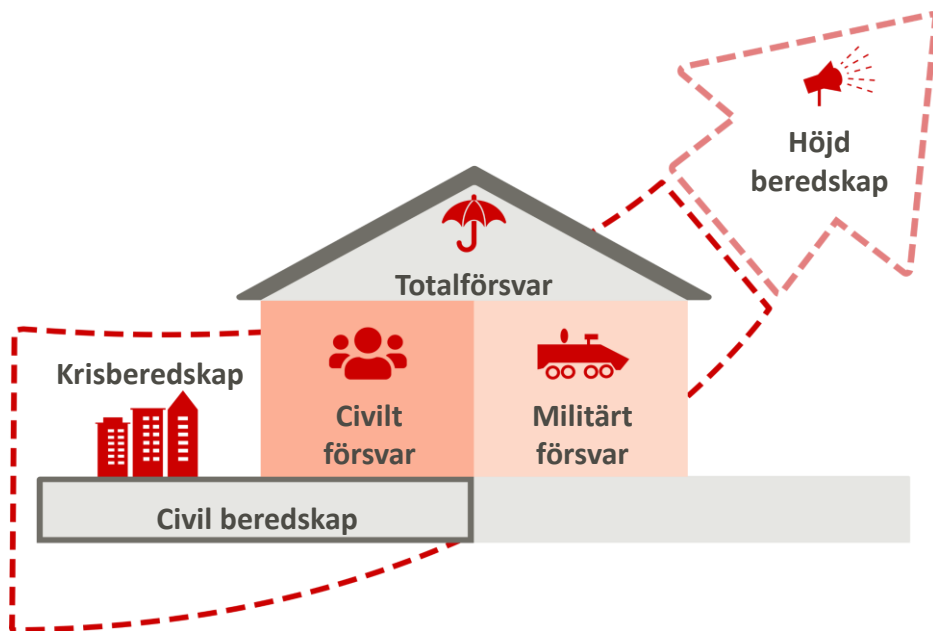
NY BROTTSRUBRICERING

- Överbelastningsattacker omfattas idag av **brottet dataintrång**, trots att något intrång i ett visst datasystem inte skett. Vad det i själva verket är fråga om är en **tillfällig störning av tillgången till bankernas tjänster**, inte dess innehåll.
- Bankerna vill **ha kontroll över vilken information om angrepp som sprids** till allmänheten. Det är inte fråga om att undanhålla allmänhet, media eller myndigheter information, utan att **begränsa risker och skadeverkningar** såväl i ekonomiskt som förtroendemässigt hänseende.
- Dataintrång är därmed en missvisande brottsrubricering** och det finns ett behov av ett brott som på ett tydligt sätt beskriver vad som i själva verket inträffat. Bankföreningen föreslår att det **nya brottet datastörning** införs i brottsbalken.

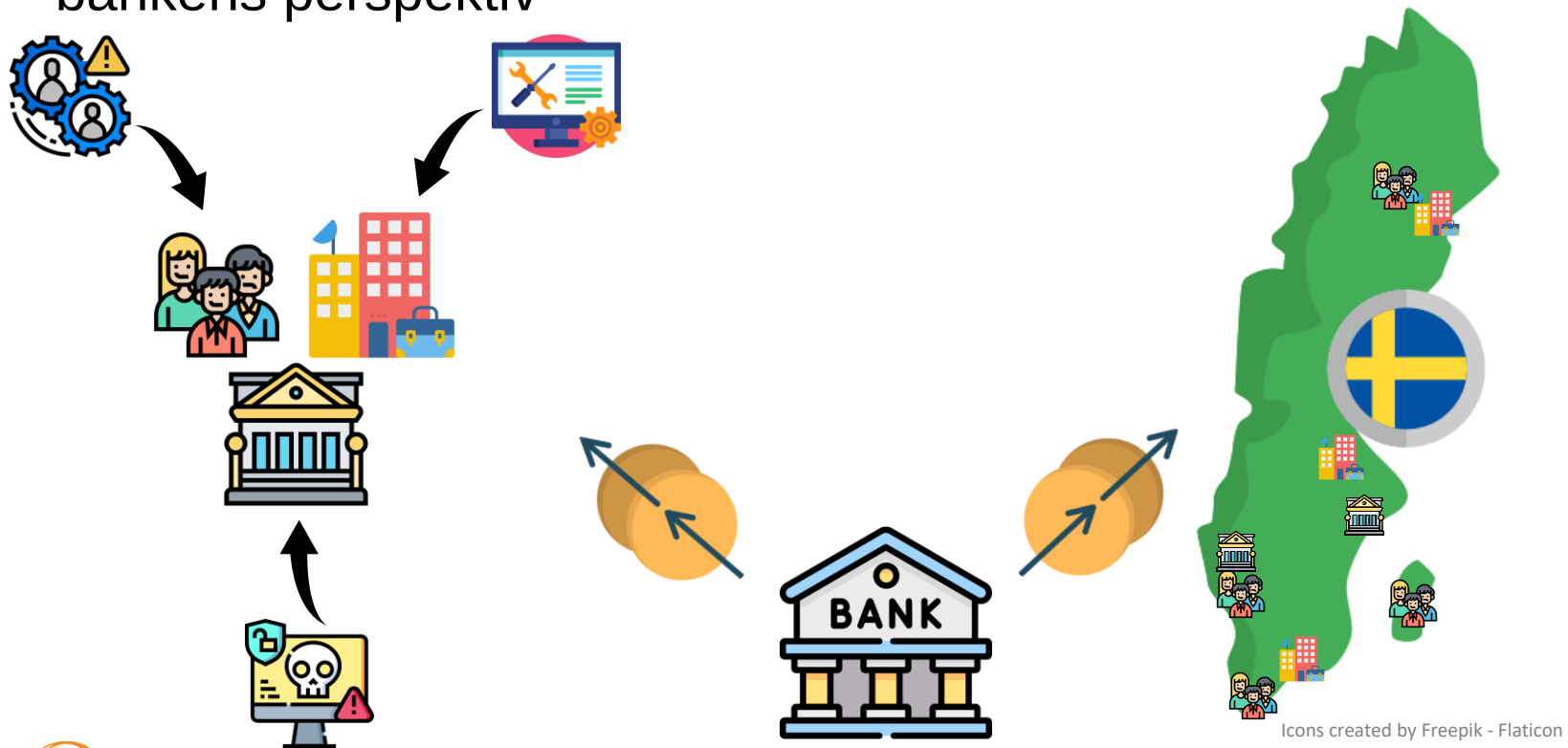
[Länk: Stärk krishantering vid stora cyberangrepp](#)

Civil beredskap, totalförsvaret och bankernas roll

Bildkälla: MSB

Målbilden för kontinuitets- och säkerhetsarbetet utvidgas ur bankens perspektiv

Regeringens proposition Totalförsvaret 2025–2030

- *Genom att störa eller få det finansiella systemet att bryta samman kan en motståndare utöva utpressning, hota, vilseleda, skapa social oro och hamstring, vilket kan försämra Sveriges motståndskraft.*
- *...motståndskraften inom den finansiella sektorn behöver vara hög för kunna stå emot angrepp som kan innefatta att slå ut eller allvarligt inskränka möjligheten att göra betalningar mellan enskilda, företag och myndigheter.*
- *Enligt regeringen behöver det finnas både en planering och övade förberedelser och reservförfaranden för att säkerställa det finansiella systemets grundläggande funktionalitet, även då el och elektroniska kommunikationer slagits ut.*

Tabell 5.3 Förslag till satsningar inom civilt försvar 2025–2030 samt beräkningar av tidigare beslutade medel 2025

Miljoner kronor

Sektor/område	2025 (beräkningar av tidigare beslutade medel)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ekonomisk säkerhet (UO2, UO10, UO11, UO14)	27	26	31	41	170	263	261
Elektroniska kommunikationer och post (UO22)	190	320	560	1040	1600	1600	1633
Energiförsörjning (UO6, UO21)	312	293	473	984	1124	1098	1048
Finansiella tjänster (UO2)	8	10	11	13	15	15	15
Försörjning av grunddata (UO3, UO18, UO22, UO24)	25	27	32	42	50	50	50
Hälsa, vård och omsorg (UO9)	2040	26	31	41	413	413	413
Livsmedelsförsörjning och dricksvatten (UO20, UO23)	546	225	406	733	1075	1039	1059
Ordning och säkerhet (UO3, UO4, UO6)	164	211	343	505	590	590	590
Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen (UO6)	510	152	256	561	830	815	815
Transporter (UO6, UO22)	752	298	430	607	820	820	820
Samordning och ledning (UO1, UO6)	1105	307	464	817	617	617	617
Kunskap och forskning (UO6, UO16)	25	28	28	29	30	30	30
Skydd av kulturarv (UO6, UO17)	0	24	32	47	10	10	10
Frivilliga försvarsorg. (UO6)	64	28	48	70	70	70	70
Övrigt (UO1, UO2 UO4, UO6, UO20, UO21, UO22)	689	0	0	0	0	0	0
Kommande satsningar	0	25	355	970	1086	1070	1069
Totalt	6457	2000	3500	6500	8500	8500	8500

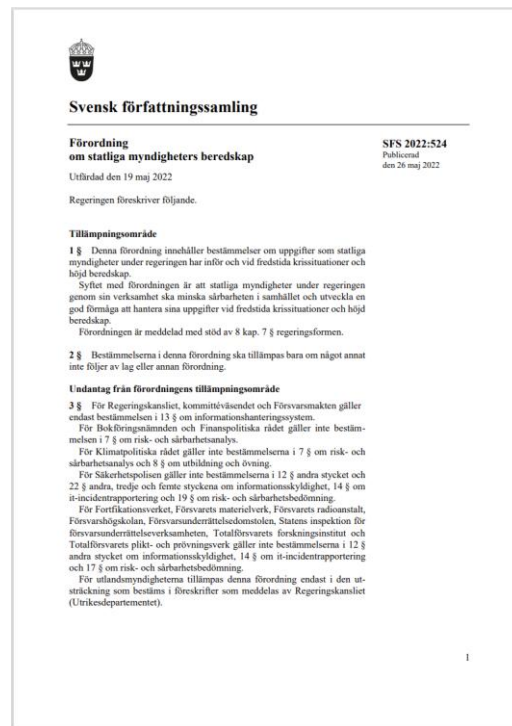
Utveckling av totalförsvaret och civil beredskap

- 1 Regeringens tvärsektoriella näringslivsråd för totalförsvaret och krisberedskap.
- 2 Finansinspektionen som sektorsansvarig myndighet för beredskap och samhällsviktiga tjänster. Identifiering av samhällsviktig verksamhet. Risk och sårbarhetsanalyser.
- 3 Arbetet inom FSPOS fokuseras på frågor inom beredskap och civilt försvar
- 4 Riksbankens nya föreskrifter och allmänna råd om civil beredskap för betalningar.
- 5 Finansdepartementets förslag på en funktion för operativ krisledning vid allvarliga störningar i den finansiella sektorns digitala infrastruktur.
- 6 Utredningar och regeringsuppdrag inom försörjningsberedskap. Modell och metod för försörjningsanalys, även inom beredskapssektorn Finansiella tjänster

Förordning om statliga myndigheters beredskap – 1 oktober 2022

- Finansinspektionen är sektorsansvarig myndighet för beredskapssektorn finansiella tjänster.
- Hålla ihop planeringen för höjd beredskap likväl som förfredstida kriser som kan drabba sektorn.
- Identifiera samhällsviktig verksamhet och ansvara för att upprätthålla kontinuitet i den verksamheten.
- Analysera om det finns sådan sårbarhet eller sådana hot och risker som i fredstid eller under krig allvarligt kan hota eller skada den samhällsviktiga verksamheten.
- Sammanställa en risk- och sårbarhetsanalys vartannat år som också ska redovisa vilka åtgärder som krävs för att minska sårbarheten.
- Sammanställa och lämna förslag på åtgärder och investeringar som behövs för att öka förmågan att upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten inom sektorn.

← 2025

Riksbankens föreskrifter om civil beredskap för betalningar

- Regler om att företagen ska
 - Utarbeta rutiner för upprätthållande av betalningar
 - Fastställa de funktioner och den bemanning som behövs
 - Säkerställa lokaler och utrustning
 - Säkerställa information och informationsteknik
 - Utarbeta en flerårig plan för utbildnings- och övningsverksamhet
 - Genomföra årliga övningar
 - Utse kontaktperson
- Företagen ska också delta i Riksbankens verksamhet
 - Analys av betalflöden
 - Samverkan gällande planering och förberedelser
 - Delta i utbildningar
 - Delta i gemensamma övningar
 - Samordning av information

Riksbankens författningssamling

ISSN 0349-8344

Riksbankens föreskrifter och allmänna råd om företag av särskild betydelse för genomförandet av betalningar under fredstida krissituationer och vid höjd beredskap

RBFS 2023:3

Utkom från trycket
den 20 december 2023

Beslutade den 14 december 2023

Riksbanken föreskriver följande med stöd av 13 kap. 1 § 10 och 11 lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank och beslutat följande allmänna råd.

Innehåll

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser som anger vilka företag som bedriver verksamhet som är av särskild betydelse för genomförandet av betalningar under fredstida krissituationer och vid höjd beredskap.

Bestämmelserna anger hur sådana företag, enskilt och i samverkan med Riksbanken, ska planera och förbereda samt utbilda och öva för att kunna upprätthålla den del av företagets verksamhet som avser betalningar under fredstida krissituationer och vid höjd beredskap.

Definitioner

2 § Med betalningar avses elektroniska betalningar och betalningar med kontanter och andra betalningsmedel enligt 4 kap. lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank.

Med elektroniska betalningar avses kontotillgodohavanden och elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

Med betalapplikation avses en mobilapplikation som används för att initiera överföring av pengar och som möjliggör omedelbara betalningar mellan betalkonton.

Tillämpningsområde

3 § Dessa föreskrifter gäller för
1. företag som har tillstånd enligt 19 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden att bedriva clearingverksamhet,

2. värdepapperscentraler med tillstånd enligt artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 samt som står under Finansinspektionens tillsyn,

3. svenska kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § 10 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och filialer till utländska kreditinstitut enligt

En ny regulatorisk tsunami? – säkerhet, resiliens, beredskap

Tack!

Magnus Jacobson
magnus.jacobson@swedishbankers.se